AM PANCHAYAT
GUDIVADA TQ.
KRISHNA DT.
PAVARAM

కల కరిగింది

పద్మ నృత్యప్రదర్శన పూర్తయ్యింది. కరతాళధ్వనులతో హాలు ప్రతిధ్వనించింది. ప్రదర్శన చాలా బావుందన్న ప్రశంసే అందరినోటా వెలువడుతోంది.

పద్మ తృప్తిగా గదిలోకివచ్చి అద్దంముందు కూచుని వేషం మారుస్తోంది. గదిబైట యేదో రణగొణధ్వని వినిపిస్తూనే వుంది.

క్షణంపోయాక, రామానుజం రయ్యిమంటూ పద్మ దగ్గరికి వచ్చాడు. అతని మొహంలో ఆరాటం ప్రస్ఫుటమౌతోంది.

“అమ్మాయ్ పద్మా. వేగిరం మనం యిక్కణ్నించి బైటపడ్డం మంచిది. ప్రేక్షకులతో యిదే గొప్ప చిక్కు. ప్రోగ్రాము ఏమాత్రం బాగులేకపోయినా తిడతారు. అప్పుడు వారి బారినుండి యెలా తప్పించుకోవడమా అని చూస్తాం. ప్రోగ్రాము బాగుంటే, ప్రశంసలతో వుక్కిరి బిక్కిరి చేస్తారు. అప్పుడూ అనిపిస్తుంది – ఎలా తప్పుకోవడమా అని. అదీ బాధే! చూశావా అవతల యెంతమంది నిన్ను కలుసుకోవడానికి ఆసక్తితో యెదురు చూస్తున్నారో! అందరూ నీ నృత్యం

గురించి చెప్పలేనంతగా పొగిడేస్తున్నారు. ఒక్కసారి అంత మందిని చూసేసరికి నిజంగా నాకు భయం కలిగిందంటేనమ్మా. అన్నట్టు యెవరో ఒక యువకుడు వచ్చాడమ్మా! ఖరీదైన సూటులోవున్నాడు. చూస్తుంటే బాగా డబ్బున్న వ్యక్తిలానే వున్నాడు. నిన్ను ఓసారి కలుసుకోవాలన్నాడు..." అంటూ చెప్పుకుపోయాడు.

ఆ యువకుడి గురించి తండ్రి చెపున్న మాటలు పద్మలో ఆసక్తినీ, వుత్సాహాన్నీ రేకెత్తించాయి.

"ఆయన్నికూడా వెళ్ళిపోమన్నారా?" అంది సూటిగా చూస్తూ.

"మరేం చేయనమ్మా? ఒకర్ని రానిస్తే మిగతావాళ్ళు వూరుకుంటారా? అందుకే అతనికి మాత్రం చెప్పాను - మనింటికి రమ్మని... మనం ఎక్కడవుంటుందీ చెప్పాన్లే..."

పద్మ తృప్తిగా నిట్టూర్చింది. "మంచిపని చేశారు నాన్నా."

అప్పుడే శ్రీనివాసరావు లోపలికి వచ్చాడు. అతన్ని చూసి పద్మ లేచినుంచుంది.

"మిస్ పద్మా, యివ్వాళ మీ నృత్యప్రదర్శన వండర్ ఫుల్‌గా వుంది. అంతా మిమ్మల్ని అభినందిస్తున్న వాళ్ళే! మీ దర్శనభాగ్యంకోసం యెంతో మంది బైట కాచుక్కూర్చున్నారు చూడండి...మీరు వీళ్ళ ఎదుటపడితే, అంత త్వరగా ఇల్లు చేరలేరు...ఆటోగ్రాఫులంటూ విసిగించేస్తారు. పదండి...

వెనుకనుండి పోదాం. కారుకూడా అక్కడే వుంచాను. అన్నట్టు రామానుజంగారూ! కాంట్రాక్టు ప్రకారం మిస్ పద్మకు రావల్సిన పైకం యిదిగోండి. లెక్కపెట్టుకోండి....” డబ్బు అందించాడు శ్రీనివాసరావు.

రామానుజం జాగ్రత్తగా డబ్బు లెక్కపెట్టుకుంటున్నాడు. పద్మ జుత్తు సవరించుకుంటోంది. శ్రీనివాసరావు దృష్టి ఆమెమీదే కేంద్రీకరించాడు. ఆ క్షణంలో ఆమె అప్సరసలా అగుపిస్తోంది, అతనికి కాస్త నిరుత్సాహం కలిగించింది.

రామానుజం డబ్బు లెక్కపెట్టడం పూర్తిచేసి, భద్రంగా జేబులోపెట్టి “పదండి” అన్నాడు.

పద్మ, తన వానిటీబాగ్ పట్టుకుని బైలుదేరింది.

“మీ నృత్యప్రదర్శన మరోసారి యేర్పాటు చెయ్యాలని వుంది. ఏమంటారు మిస్ పద్మా?” మందహాసంతో అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

“మీరు యేర్పాటు చేస్తానంటే, నేను కాదంటానా చెప్పండి ...నాకూ పేరు ప్రతిష్టలు కావాలిగా” నవ్వేసింది పద్మ. ఆ నవ్వులో ముత్యాలు రాలినయ్. మురిసిపోయాడు శ్రీనివాసరావు తాత్కాలికంగా.

మరి కాస్సేపట్లో కారు కదిలింది.

* * *

ఉదయం తొమ్మిది గంటలు కావస్తుంది. రామానుజం అప్పుడే వచ్చిన దినపత్రిక చూస్తున్నాడు. పద్మ లోపలుంది.

ఇంటిముందు కారాగింది. మొదట్లో కాస్త గాభరా పడ్డాడు రామానుజం. తమ యింటికి కారులో ఎవరు వస్తారా అన్నదే సందేహం. చేతిలోవున్న దినపత్రికను మడిచి బల్ల మీద పడేశాడు.

కారులోనుండి దిగివస్తున్న యువకుణ్ని గుర్తుపట్టాక, తమాయించుకున్నాడు. అతను రాత్రి తనతో మాట్లాడిన యువకుడే.

"రండి.... రండి.... కూచోండిలా...." అంటూ ఆప్యాయంగా ఆహ్వానించి ముందు గదిలో ఆసనం చూపించాడు.

ఆ యువకుడు కూచున్నాడు. క్షణం నిశ్శబ్దం. ఏం మాట్లాడాలో ఆలోచించుకుంటున్నాడు రామానుజం అతని మొహంలోకి చూస్తూ.

"నా పేరు కేశవమూర్తి. రాత్రి మీతో మాట్లాడాను.... గుర్తుందా!"

తనే పరిచయం చేసుకున్నాడా యువకుడు.

"గుర్తులేకేమండి? మీలాంటి వారిని ఒక్కసారిచూస్తే చాలుకదండీ - మర్చిపోకుండా వుండడానికి! ఇంతకీ, మీరు మా అమ్మాయితో మాట్లాడతానంటారు. అంతేనా?" అన్నాడు రామానుజం.

"ఔనండీ!"

"పెద్దవాణ్ని నేనుండగా, ముందా విషయమేవిఁటో నా చెవిన వెయ్యడం ధర్మంకదండీ! అలా అంటున్నానని మరేం అనుకోకండి."

"అనుకోడాని కేముందిలెండి.... అలాగే కానీండి. మీ అమ్మాయి నృత్యప్రదర్శనలు ఓ పది పరిసర ప్రాంతాల్లో— అంటే పట్టణాల్లో సుమండీ - ఏర్పాటు చెయ్యాలని వుంది ఆ విషయమే మాట్లాడలని వచ్చాను...."

రామానుజం మొహం వికసించింది. అటువంటి అవకాశం కోసం యెన్నో రోజుల్నించి ఎదురు చూస్తున్నాడు. అతని మనసులో ఎన్నో ఆలోచనలు ఉత్సాహంతో గంతులు వేశాయి. పద్మమీద యీాయనకి తప్పకుండా సదభిప్రాయం వుండివుండొచ్చు. లేకుంటే, యెందుకింత శ్రమ తీసుకుని వస్తాడు? ఇటువంటి అభిమానం, పద్మ అదృష్టాన్ని ఒక్కసారి అందల మెక్కిస్తుందేమో యెవరు చెప్పగలరు? డబ్బున్నవాడు.... యౌవ్వనంలో వున్నవాడు.. బహుశా వివాహం కూడా జరిగివుండదు... ఏవేవో ఆశలు అల్లుకున్నాయతనిలో.

"ఓ! దానికేం? మహాభాగ్యమండీ! మీ వంటివారికి యిటువంటి సంకల్పం కలిగిందంటే, మా అమ్మాయి అదృష్టమే. కూచోండి.. అమ్మాయిని పిల్చుకొనివస్తాను.." చర చరా లోపలికి వెళ్ళాడు రామానుజం.

కేశవమూర్తి కుర్చీలో కూచుని, పద్మ రాకకోసం ఆసక్తితో ఎదురుచూశాడు.

కొద్దిసేపటికి పద్మ, రామానుజం కలిసి వచ్చారు

"నమస్కారమండీ" నమస్కరించింది పద్మ సవినయంగా.

"నమస్కారం" ఆమె మొహంలోకిచూస్తూ అన్నాడు మూర్తి. వేషంలో వున్నప్పుడేకాదు మామూలుగా కూడా పద్మ అందంగానేవుంది." అనుకున్నాడు ఆ క్షణంలో.

"రాత్రి మీ నృత్యప్రదర్శన చూశానండి! అద్భుతంగా వుంది. అప్పుడే నా అభినందనలు చెప్పుకోవా లనుకున్నాను. కాని, వీలుపడింది కాదు... ఇప్పుడందుకోండి..." మందహాసంతో అన్నాడు.

అతనినోట ఆ ప్రశంస విని మురిసిపోయింది. అదేమిటో మరి— సిగ్గు ఆవరించింది. మొహం కాస్త దించుకుని "ధన్యవాదాలు" అంది.

"మీ నృత్య ప్రదర్శన చూడ్డం యిదే ప్రథమం. అయినా, నాకు యేమిటనిపించిందో తెలుసునాండీ!... మీ ప్రదర్శనలు వూరూరా ఏర్పాటుచేసి, "నృత్యకళ" అంటే యేమిటో ప్రజలకు తెలియ జెయ్యాలనిపించింది. ఆ నిశ్చయాన్ని మీ ముందు వుంచాలని యిలా వచ్చేశాను. మీకు అభ్యంతరమేమీ లేకపోతే, మీ నృత్యప్రదర్శనలు సుమారు పది పట్టణాల్లో యేర్పాటు చేస్తాను. మీకు ప్రతిఫలంగా మొత్తం మూడు వేలరూపాయలు ముట్టజెప్తాను. ఇక మీ అంగీకారమే తరువాయి. ఆలోచించండి. ఇదిగోండి... కాంట్రాక్టుకూడా తయారుచేసి తెచ్చాను. మీకు యిష్టమైతే

సంతకం పెట్టండి. అడ్వాన్సుగా అయిదువందలు తీసుకోండి ...” అంటూ కోటు జేబులోంచి కాంట్రాక్టు ఫారమూ, డబ్బూ తీసి ఆమెకి అందించబోయాడు.

పద్మ, రామానుజం తబ్బిబ్బయి పోయారు. హఠాత్తుగా యిటువంటి అవకాశం రావడం వారికి స్వప్నలోకంలో వున్నట్టే అనిపించింది. పద్మ ఆనందానికి అవధుల్లేకపోయాయి. అనుకోకుండా తనకీ అదృష్టం పట్టడం, తన భవిష్యత్తుకి పూలబాటేమో ననిపించిందామెకి. తనకి పేరు ప్రతిష్ఠలు కావాలి. తనొక మంచి నర్తకి అని పండిత పామరులచే ప్రశంసలు పొందాలి అంతేగాకుండా యీ మూర్తిగారి అభిమానం చివురించితే, పూవులుపూస్తే, తను విదేశాలకుపోయి, అక్కడ కూడా తన నృత్యప్రదర్శనలు యేర్పాటు చెయ్యడానికి అవకాశాలు రావచ్చునేమో.... యిలా పరిపరివిధాల పోయిందామె మనస్సు. తండ్రివేపు చూసింది.

“మీ రేమంటారు నాన్నా ?”

“నాకు సమ్మతమేనమ్మా; నీ యిష్టం చూడు” అనేశాడు ఆలోచనేం లేకుండా. నిజమేమరి ! ఇంక ఆలోచనేవిటి ? ఒక్కసారి మూడు వేలరూపాయలు ఎవరు వదులుకుంటారు ? ఇటువంటి అవకాశం రావడమే అరుదు. ఈ దెబ్బతో పద్మ పేరు మోతమోగుతుంది... అనుకున్నాడు లోలోన.

“సరే నాకూ సమ్మతమేనండీ” కాంట్రాక్టు సంతకం పెట్టి డబ్బుతీసుకుని తండ్రికిచ్చింది.

రామానుజం డబ్బు లెక్కపెట్టుకుంటున్నాడు "ఈ విషయం యింత సులువుగా పరిష్కారమవుతుందని అనుకో లేదు. సుమండీ" చిన్నగా నవ్వుతూ అన్నాడు.

"ఏవిటోనండీ పేచీలు పడ్డమంటే నాకయిష్టముండదు" అనేసి లేచి నుంచుంది. "కూచోండి.... కాఫీ తీసుకొస్తాను." అనేసి తొందరగా వెళ్ళింది.

కాసేపు నిశ్శబ్దం. రామానుజం యింకా డబ్బులెక్క పెడుతూనే వున్నాడు. కొద్దిసేపట్లో పద్మ కాఫీ తీసుకొచ్చి మూర్తికి అందించింది. కాఫీతీసుకొని నిష్క్రమించా డతను.

పద్మ తన్మయత్వంతో కుర్చీలో వెనక్కి జేరబడింది. ఆమె కళ్ళల్లో మెదల్తున్నాడింకా.

"బాగా డబ్బున్నట్టుందమ్మా" రామానుజం అన్నాడు డబ్బు జేబులో పెట్టుకుంటూ.

"లేకపోతే కారు వుంటుందా ?"

"నువ్వు చాలా అదృష్టవంతురాలివమ్మా!" మురిసి పోతూ అన్నాడు.

పద్మ లోలోన నవ్వుకుంటూ అర్కణ్నించి జారు కుంది.

* * *

రోజులు గడుస్తున్నాయి. పద్మ కాంట్రాక్టు పూర్త య్యింది. అయినా కేశవమూర్తి పరిచయం ముగియలేదు

సరికదా, పూలు తొడిగింది మరికొన్ని ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేశాడు. ఈ ప్రదర్శనల్లో బాగా డబ్బు చేసుకున్నాడుకూడా. డబ్బుతోపాటు పద్మమీద అనురాగం కూడా పెరిగింది. అతన్ని తన వేపు ఆకర్షించు కుందుకు పద్మ చేసిన ప్రతీ ప్రయత్నం ఫలించింది ఇప్పుడు కేశవమూర్తి ఆమె ప్రేమ సాగరంలో కొట్టుకుంటున్నాడు

"పద్మా! నీతో ఒక్క విషయం మాట్లాడాలి" అన్నాడు ఓ రోజు.

"ఏమిటండీ?" క్రీగంటితో చూస్తూ అంది పద్మ వయ్యారంగా.

"నన్ను వివాహం చేసుకోడానికి నీకేమన్నా అభ్యంతరమా?"

ఆ ప్రశ్న యెప్పటికైనా అతని నోటినుండి వస్తుందన్న నమ్మకతోనూ, ఆశతోనూ వున్న పద్మ ఆశ్చర్యపోలేదు. పైగా మురిసిపోయింది

"అభ్యంతర మేముంది? నా అదృష్ట మనుకుంటాను. నా పూజలు ఫలించాయనుకొంటా" తన్మయత్వంలో మునిగిపోతూ అంది తృప్తిగా.

"అది నేననవల్సిన మాట పద్మా!" అంటూ ఆమెను దగ్గరికి తీసుకొన్నాడు.

*　　*　　*

కేశవమూర్తి, పద్మల వివాహమయ్యింది ఇంతవరకూ, పద్మ వూహించిన విధంగానే అంతా జరిగింది. ఇక తను నర్తకిగా దేశదేశాలలో ప్రఖ్యాతిని పొందవచ్చు ననుకుంది. ఆ కోరికే యింక మిగిలిందనుకుంది.

కేశవమూర్తి యిప్పుడు నృత్య ప్రదర్శనల విషయమే ప్రస్తావించడం లేదు. అదే పద్మకి అర్థం కాలేదు.

ఓ రోజు కేశవమూర్తి న్యూస్ పేపరు చదువు కొంటున్నాడు. పద్మ యితనికి యెదురుగా వచ్చి కూచుంది. మూర్తి ఆమె మొహంలోకి మందహాసంతో చూశాడు. ఆమెను చూస్తూ కూర్చుంటే చాలు - యిట్టే కాలం గడిచి పోతుందనుకుంటున్నాడు యిటీవల అబ్బ! ఎంత అందమూ, అందానికి తగ్గ ఆకర్షణ ఆమెను యెలా సృష్టిం చేశాడో బ్రహ్మ!

"మనం ఫారిన్ వెళ్దామన్నారు. ఏం జేశారండీ?" అడిగింది.

"వెళ్దాం పద్మా! ఆ ప్రయత్నంలోనే వున్నాను."

"అక్కడ నా నృత్య ప్రదర్శనకి యేర్పాట్లు చెయ్యరూ మరి? వెళ్తున్నప్పుడే బొంబాయిలో ఓ ప్రోగ్రాము పెడితే కాదూ?" అంది పద్మ.

కేశవమూర్తి నవ్వేడు. ఆ నవ్వులో నిర్లక్ష్యం తొంగి చూస్తోంది.

"ఇంకా నువ్వు ఆ దృష్టిలోనే వున్నావేమిటి పద్మా? ఇప్పుడు నువ్వు నర్తకివి కావు, గృహిణివి. లక్షాధికారి కేశవ

మూర్తి భార్యవు. నువ్వు నృత్యం చెయ్యడమేమిటి?" అన్నాడు ఆమెకేసి చూస్తూ.

పద్మ తెల్లబోయింది. మొహంలో రంగులు మారాయి. కళ్ళు తిరిగినట్టయ్యాయి. తన ఆశలన్నీ, తన కలలన్నీ సమూలంగా నాశనమయ్యాయని బాధపడింది.

"నృత్యకళ అంటే నాకు యెంత అభిమానమో, యిష్టమో మీకు తెలుసు. ఈ కళలో ఒక స్థాయినందుకోవాలనీ, అంతర్జాతీయంగా ఖ్యాతి సంపాదించాలనీ ఒక కోరిక బలీయంగా వుండేదండీ! మీరు నన్ను వివాహం చేసుకుంటానన్న రోజు, కోరిక తీరే అవకాశాలు లభిస్తాయి కదా అని మురిసిపోయాను. కాని, మీరు యిప్పుడిలా అంటుంటే, యేమనాలో అర్థంకాదు. ఇది నా దురదృష్టం" బాధపడుతూ అంది. ఆమె కళ్ళు చెమ్మగిల్లడం కేశవమూర్తి గమనించాడు.

"పద్మా! నువ్వు యింతగా బాధపడ్డం నాకు బాధగా వుంది. నా భార్య నృత్య ప్రదర్శన లివ్వడం నామనస్సుకి విరుద్ధం. యిందుకే, నేను అన్నాను. నువ్వు అంతగా బలవంతం చేస్తే, నీ తృప్తికోసం యేర్పాటు చెయ్యడానికి వెనుకంజ వెయ్యను. ఇది నా స్వంత అభిప్రాయం. ఆ పైన నిర్ణయించుకునే అవకాశం నీకే యిస్తున్నాను" అన్నాడు.

పద్మ గట్టిగా నిట్టూర్చింది, భర్త అభిప్రాయాన్ని అర్థం చేసుకుంది. తను బలవంతంగా ఒప్పించినా. ఆయన మనసు కష్టపెట్టినట్టే అవుతుందని వూహించింది.

"కళారాధన దృష్టిలో పెట్టుకుని, నా ప్రదర్శనలు యేర్పాటు చేసిన మీరు, యిప్పుడు అది విస్మరించుతున్నా రేమో" అంది మరో ప్రయత్నంగా.

కేశమూర్తి గట్టిగా నవ్వేడు.

"కళారాధనా! మంచిదానవే పద్మా! నేను నీ నృత్య ప్రదర్శనలు యేర్పాటు చేసింది కళను వుద్ధరించాలని కాదు. కళారాధన కోసమూ కాదు. కేవలం డబ్బు గడించా లన్న ధ్యాసతోనే. ఇదే నా స్వార్థం. ఇప్పుడు నువ్వు నా భార్యవు గనుక, ఒక విధమైన బాధ్యత యేర్పడింది. నీ అం దాన్ని నే నొక్కణ్ణే ఆస్వాదించాలి... నీ నృత్యాన్ని నేనే ఆనందించాలి. అంతేగాని, పరాయివాళ్ళకు ఆ అవకాశం కలి గించదల్చుకోలేదు. ఇదో కరకం స్వార్థం. ఆ స్వార్థం సాధార ణంగా అందరిలోనూ వుండేదే! పైగా నా డబ్బు నా స్వార్థాన్ని మరింత బలపరుస్తోంది. ఇకపోతే "ప్రఖ్యాతి" అంటావా? లక్షాధికారి కేశవమూర్తి భార్యవన్న ప్రఖ్యాతి నీకు రానే వచ్చింది. ఇంతకుమించిన "ఖ్యాతి" యింకేం కావాలి? ఈ రోజుల్లో, డబ్బుకి మించిన మరే యితర శక్తి లేదు పద్మా - ఖ్యాతి సంపాదించడానికి; అందుకని, యీ ఆలోచనే నీకు అనవసరం ..నిశ్చింతగా, హాయిగా జీవితాన్ని గడిపేద్దాం. అంతకంటే కావల్సిందేముంది; ఏమంటావు?" మందహాసంతో ఆమె కళ్ళల్లోకి చూశాడు.

"మీ మాటకి నే నెప్పుడూ అభ్యంతరం చెప్పనండీ; మీ సంతోషమే. నా సంతోషం..." అంటూ అక్కడ్నించి లేచింది.

"కోపం వచ్చిందా?" ఆమె చుబుకాన్ని తాకుతూ లాలనగా అడిగాడు.

"అబ్బే! లేదండీ: కోపం యెందుకూ?"

"అయితే నవ్వు... యేదీ?" ఆసక్తిగా చూశాడు.

పద్మ నవ్వింది. ముత్యాలురాలాయి. మురిసిపోయాడు కేశవమూర్తి.

"మన జీవితాలు యిలా మధురంగా గడిచి పోనీయ్ పద్మా!" అంటూ కూచుండిపోయాడు.

పద్మ అక్కడ్నించి జారుకుంది. భర్త అన్న మాటల్లో యెంతో భావం వుందనిపించింది. ఔను : నిజమే : ఇలా మధురంగా జీవితం గడిస్తేచాలు ... అనుకుంది. అయితే, తన స్వప్నం చెదిరిపోయింది!